

Vastaus Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto

VD/1576/00.02.00.03/2025

TeA/PW/EJ/MT

Jari Jääskeläinen sekä 17 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuuston aloitteen:

”Vantaan kaupungin rakennushankkeiden sopimus- ja kilpailutusehtoihin lisätään urakoikoiden ketjuttamiskielto.

Aliurakoitsijat ketjutukset voivat ulottua jopa viidenteen tai kuudenteen urakoitsijaan. Tämän tarkoitus on yksinomaan hämärtää vastuuta ja mahdollistaa työperäinen hyväksikäyttö rakennustyössä.

Kunnissa ja hyvinvointialueilla rakennetaan vuosittain miljardien eurojen arvosta. Valitettavasti myös verorahoilla rahoitetuissa rakennuskohteissa ilmenee usein vakavia väärinkäytöksiä:

- alipalkkausta
- ulkomaalaisten työntekijöiden työperäistä hyväksikäyttöä
- harmaan talouden muita ilmiöitä

On kestämatöntä, jos veromaksajien rahoja maksetaan yrityksille, jotka rikkovat lakia ja jättävät yhteiskunnalliset velvoitteensa hoitamatta.

Me alle kirjoittaneet esitämme, että Vantaan kaupunki lisää sopimuksiin- ja kilpailutusehtoihin ketjuttamiskiellon, jos sitä siellä ei vielä ole.”

Kaupunginvaltuusto 24.2.2025 § 14

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Liite:

- allekirjoitettu Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Urakkahankinnoissa noudatetaan Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymää harmaan talouden torjuntaohjetta. Alihankintojen ketjuttamisesta on kirjattu seuraavasti:

Kaikki alihankkijat tulee hyväksyttää tilaajalla. Vantaan kaupungin sopimussuhteessa olevan palveluntuottajan/ urakoitsijan alihankkijalla/ aliurakoitsijalla on oikeus antaa hankinta/ urakka edelleen alihankintana/ aliurakkana. Tätä pidempiä alihankintaketjuja ei hyväksytä

ilman erityisen perusteltua syytä. Selvitykset alihankkijoista on saatava ennen toimittajan hyväksymistä, mikäli tarjoajaa ei ole veloitettu nimeämään alihankkijoita jo tarjouksessa.

Kaikki alihankkijat/ aliurakoitsijat tulee hyväksyttää tilaajalla, jollei muuta ole sovittu. Tilaaja vaatii tilaajavastuulain mukaiset selvitykset alihankkijoista/ aliurakoitsijoista ennen työn aloittamista. Palveluntuottaja / urakoitsija vastaa, että kyseiset selvitykset ovat kunnossa ja luettelot ajantasaiset koko sopimuksen voimassaoloajan. Alihankkijaa/ aliurakoitsijaa ei hyväksytä, ellei hyväksyttyjä selvityksiä ole saatu.

Ohjeen mukaisesti urakkatarjouspyyntöihin ja hankintasopimukseen tulee alihankinnan ketjuttamisen rajoittamista koskeva ehto, mutta alihankintaketju voi olla yhden portaan pidempi.

Kaupunginhallitus 24.3.2025 § 22

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään:

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 17 muun aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana esittelijä muutti aloitevastauksen lopun kuulumaan seuraavasti:

"Ohjeen mukaisesti urakkatarjouspyyntöihin ja hankintasopimukseen tulee alihankinnan ketjuttamisen rajoittamista koskeva ehto, mutta alihankintaketju voi olla yhden portaan pidempi. seuraava alihankinnan ketjuttamisen rajoittamista koskeva ehto:

Tilaajaan/ rakennuttajaan (alueurakassa kaupunkiin) sopimussuhteessa olevan palveluntuottajan/ urakoitsijan alihankkijalla/ aliurakoitsijalla on oikeus antaa urakka edelleen alihankintana/ aliurakkana. Hankinnan/ urakan ketjuttaminen tätä pidemmälle ei ole mahdollista ilman erityisen perusteltua syytä ja siihen on saatava tilaajan/ rakennuttajan (kaupungin) kirjallinen suostumus."

Päätös:

Päätettiin jättää asia pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 7.4.2025 § 18

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 17 muun aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin palauttaa asia valmisteluun.

Kaupunkiympäristön toimialan Kiinteistöt ja tilat palvelualue toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Kaupunkiympäristön toimiala täydentää aiemmin antamaansa vastausta tehdyn valtuustoaloitteen osalta.

Tehdyssä valtuustoaloitteessa esitettiin, että urakointiin asetetaan ketjutuskielto, ellei sitä jo ole.

Kaupungin voimassa olevan harmaan talouden ohjeistuksessa todetaan alihankintojen ketjuttamisesta seuraavaa: "Vantaan kaupungin sopimussuhteessa olevan palveluntuottajan/ urakoitsijan alihankkijalla/ aliurakoitsijalla on oikeus antaa hankinta/ urakka edelleen alihankintana/ aliurakkana. Tätä pidempiä alihankintaketjuja ei hyväksytä ilman erityisen perusteltua syytä."

Kaupunkiympäristön toimiala noudattaa kilpailutuksissaan yllä esitettyä harmaan talouden torjuntaohjeen mukaista ketjutuksen rajoittamista. Toimitilajohtamisessa on ketjutusta rajoitettu vielä siten, että aliurakoitsija voi antaa enintään osan omasta aliurakastaan edelleen aliurakaksi.

Lisäksi voidaan todeta, että kaupungin urakoissa ja niiden kilpailutuksissa on vastuullista rakentamista koskevan valtuustoaloitteen VD/7862/2024 mukaisesti keväällä 2025 otettu käyttöön uudehkon RT-kortin "Työvoiman hyväksikäytön torjunta rakennusallalla" mukaiset menettelyt. Aliurakoita ei suositella ketjutettavaksi moneen portaaseen ilman perusteltua syytä. Rakentamiseen liittyvän urakoinnin osalta on todettava, että kaupungin sopijakumppanille tulee sallia aliurakointimahdollisuus. Ohjekorttia noudattaen urakoiden ketjuttamiseen liittyviä riskejä voidaan tilaajan toimesta torjua.

Toimitilarakentamisessa ei nykyään käytännössä ole yrityksiä, jotka voivat rakentaa hankkeensa pelkästään oman yrityksensä henkilöstön voimin ilman aliurakointia. Jotta voidaan käyttää kunkin hankkeen reunaehtoihin soveltuvia erilaisia urakkamalleja, on perusteltua sallia myös aliurakan antaminen vähintään osin edelleen aliurakoitaviksi.

Kaupunginhallitus 2.6.2025 § 58

Kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Jari Jääskeläiselle ja 17 muulle aloitteen allekirjoittaneelle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus,
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Jari Jääskeläisen ja 17 muun valtuutetun aloite Vantaan kaupungin rakennushankkeisiin urakoiden ketjuttamiskielto

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Vantaa

Lisätiedot:

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius, puh. 040 749 2592, (etunimi.sukunimi@vantaa.fi)